

РЕШЕНИЕ

№ 9409

гр. София, 18.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 11.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **12866** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца (ЗСПД).

Образувано е по жалба на Г. З., гражданка на У., с ЛНЧ [ЕГН], представлявана по пълномощие от адв. Я. К., срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/13381/21.11.2024г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. С., с която е отказано отпускане на еднократна помощ за раждане на дете по чл.6 от ЗСПД.

В жалбата е изложено становище, че оспорената заповед е незаконосъобразна и необоснована, издадена в нарушение на материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Поддържа се, че чужденците имат право на социално подпомагане съгласно Конституцията на Република България, чл.3, ал.5 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/ и чл.39, ал.1, т.4 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/. Изложени са доводи, че разпоредбата на чл.3, т.5 от ЗСПД противоречи на международни договори, които Република България е ратифицирала. Моли се за отмяна на оспорената заповед и се претендират разноски на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата. В проведеното по делото съдебно заседание жалбоподателката се представлява от адв. К., която поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена по изложените в нея съображения.

Ответникът – директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село не изразява становище по жалбата и не се представлява по делото.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

Жалбоподателката Г. З. е гражданка на У., на която е предоставена временна закрила. На 16.10.2024г. тя е родила в България детето Злата С. Ш., съгласно представеното удостоверение за раждане № [ЕГН], съставено от Столична община, район К. село.

На 14.11.2024 г. жалбоподателката е подала Заявление – декларация с вх. № ЗСПД/Д-С-КС/13385/15.11.2024г. с искане за отпускане на еднократна помощ по чл. 6, ал.1 от ЗСПД за раждане на живо дете.

Въз основа на подаденото заявление директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. С. издала процесната Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/13381/21.11.2024г., с която на основание чл.3, т.5 от ЗСПД е отказано отпускането на еднократната помощ. Мотивите за отказа са, че членовете на семейството на заявителката са граждани на У., с която Република България няма сключена спогодба за изплащане на семейни помощи за деца.

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес и срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган съобразно предоставените му правомощия, в изискуемата форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Същата обаче е материално незаконосъобразна по следните съображения:

Спорният по делото въпрос е за правото на лица, на които е предоставена временна закрила, да се ползват от социално подпомагане в държавата, в която пребивават, в частност от отпусканите по ЗСПД помощи, сред които е и еднократната помощ за раждане на дете.

Съгласно чл. 6, ал. 1 ЗСПД майката има право на еднократна помощ при раждане на живо дете, независимо от доходите на семейството, когато детето не е настанено за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

Според разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД, право на семейни помощи за деца имат бременните жени – чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Видно от текста на разпоредбата, ЗСПД не съдържа изрична уредба относно приложимостта му за чужденци с предоставена временна закрила, но предвижда права за чужденци на реципрочна основа - ако това е уредно в международен договор, или е предвидено в друг закон. В случая, именно по силата на друг закон - Закона за убежището и бежанците жалбоподателката се явява лице, което има право на социално подпомагане. Съгласно чл. 39, ал. 1, т.4 от ЗУБ чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане. На основание посочената разпоредба на жалбоподателката следва да се признае правото на семейни помощи за деца, тъй като същата е с предоставена временна закрила, пребивава и отглежда детето си в Република България, като има адрес в [населено място], видно от копието на издадената ѝ регистрационна карта за чужденец.

Ограничителното тълкуване на нормата на чл. 3, т. 5 ЗСПД, което административният орган е направил, не съответства на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за

съдържанието на предоставената закрила В т. 45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС е посочено, че с цел да се избегнат социални трудности, е уместно на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се осигури адекватна социална помощ и средства за издръжка, без дискриминация в контекста на социалното подпомагане. По отношение на социалното подпомагане, условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, следва да се определят от националното право. Възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице, помощи в случай на заболяване или бременност и семейни помощи за деца, доколкото такива обезщетения се предоставят на гражданите съгласно националното право.

В чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС е предвидено, че държавите-членки гарантират на лицата, на които е предоставена международна закрила, получаването в държавата-членка, която им е предоставила такава закрила, на необходимите социални грижи, както е предвидено за техните граждани. Според §2 държавите-членки могат да ограничат социалните помощи, предоставени на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, до основните обезщетения, които се предоставят на същото равнище и при същите условия, както за гражданите им. Според съда, предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход и в този смисъл като едно от основните обезщетения по смисъла на директивата. България като държава членка е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка.

Предвид гореизложеното, националната правна уредба, ограничаваща възможността за предоставяне на помощи за деца на чужденци с предоставена временна закрила по реда на чл.39, ал. 1, т. 1 ЗУБ, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България, противоречи на Общностното право и не следва да бъде прилагана.

С оглед изложеното дотук оспореният отказ за предоставяне на помощта по чл. 6, ал.1 от ЗСПД се явява незаконосъобразен поради противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Оспорената заповед следва да се отмени, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените по-горе указания по тълкуване и прилагане на закона.

При този изход на спора, предвид представения по делото договор за правна защита и съдействие, според който процесуалното представителство се осъществява безплатно на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, на адв. Я. К. следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл.173, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на Г. З. Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/13381/21.11.2024г. на

директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. С., с която е отказано отпускане на еднократна помощ за раждане на дете по чл.6 от ЗСПД.

ВРЪЩА преписката на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село да заплати на адвокат Я. К. сумата от 1 000 лв. за адвокатско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: